УДК 677.076

«РОЗУМНИЙ ТЕКСТИЛЬ» В ЖИТТІ ЛЮДИНИ

Ст. викл. І.В. Єрмоленко
Київський національний університет технологій та дизайну

«Розумний» текстиль в даний час знаходить досить широке практичне використання в індустрії моди, в якості домашнього, спортивного, медичного, захисного текстилю в багатьох областях техніки і науки, а саме екіпіровки військовослужбовців, космонавтів і учасників експедицій, альпіністів, спортсменів, а також в екстремальних умовах природних катаклізмів.

На сьогоднішній день існують два напрямки в яких розвивається розумний текстиль: колористичний і інтелектуальний.

Колористичний напрямок пов'язаний з розробкою принципово нових видів армійського камуфляжу і розвитком моди, що пропонує одяг з незвичайними колірними ефектами. Його суть полягає у використанні фото-, термо- і гідрохромних барвників. Пофарбовані ними полотна можуть змінювати колір під дією води, тепла і світла подібно хамелеонам.

Інтелектуальний напрямок у розвитку розумного текстилю - це створення і промислове освоєння технологій, що забезпечують отримання текстильних матеріалів з широким набором нових властивостей, які розширюють області їх застосування.

Одним із прикладів застосування таких матеріалів є використання їх в медичних цілях, де полотно має вміти «стежити» за серцевим ритмом людини, вводити, якщо необхідно, відповідні ліки або купірувати рани, сигналізувати про самопочуття хворого. Одяг з «розумного» текстилю повинен самоочищатися, підтримувати необхідну температуру в підодежному просторі, нейтралізувати хімічні отруйні речовини, мати властивості бронежилета. Все це реалізувати в текстильному виробництві можливо при використанні нанотехнологій. Нанотехнології дозволили створити електропровідні текстильні матеріали, які дають широкий простір для інновацій у виробництві антистатической одягу і електромагнітного екранування, для зняття заряду або придушення радіополя, а також для виробництва тканин з підігрівом. Яскравим прикладом застосування нанотехнологій в одязі є використання вбудованих гаджетів.

Levi's випустили джинси з вбудованим iPod'ом, джойстик від якого вмонтовано в крихітний брелок. Бренди Burton Snowboards і Motorola розробляють куртку Audex з вбудованими в капюшон навушниками, які дозволяють, по-перше, розмовляти по мобільному завдяки гарнітурі Bluetooth, а по-друге, слухати улюблені мелодії (кнопки плеєра вмонтовані в рукава). А марка Rip Curl радує любителів гірськолижного спорту колекцією окулярів з вбудованою камерою, які дозволяють здійснювати відеозйомку під час спуску. Philips Research презентувала, виготовлену за технологією Lumalive, куртку, яка може показувати рекламні повідомлення, різноманітну графіку, змінюючи кольори.

Дизайнер Ерік Де Нідж виготовив «цифрові джинси». Вони оснащені повнорозмірною клавіатурою, мишею і мінідинаміками, які з'єднуються з ноутбуком або стаціонарним комп'ютером за допомогою Bluetouth. А канадець Борис Смус вмонтував у джинси ударну установку з двох квадратних резистора, чутливих до дотику, які розташовані на колінах. Кожен раз, коли удар доводиться по резистору, сигнал передається через порт плати на ноутбук, який в реальному часі обробляє дані і відтворює відповідні звукові семпли з бази. Австралійці ж винайшли футболку, яка дозволяє музикантам грати музику на віртуальній гітарі. Вона має сенсори на ліктях і рукавах, що забезпечують відтворення звуків. Все що потрібно гітаристу - це імітувати рухи гри.

Чилійськими студентами розроблена подушка «Buen Despertar», яка "заводиться" так само, як будильник, але в призначений час вона без зайвого шуму починає м'яко струшувати голову сплячого, надуваючись і здуваючись. Британські дизайнери з фірми Loop.ph. продовжили ідею, створивши комплект «Light Sleeper», який використовує електролюмінесценту технологію. За 15-20 хвилин «Light Sleeper» може або розбудити, або навпаки - приспати.

На сьогоднішній день кількість нано-новинок, які вже вийшли на ринок і можуть бути використані підприємцями, зростає в геометричній прогресії. Уже зараз текстильна промисловість не може без них обійтися, тому дослідні роботи в області нанотехнологій, які ведуться в багатьох країнах світу, спрямовані, в першу чергу, на їх комерціалізацію. Отже, варто чекати в найближчому майбутньому появи розумного і комфортного одягу за цілком прийнятними цінами.

УДК 687.016:391(477)

РОЗРОБКА СУЧАСНОГО ЖІНОЧОГО ТА ЧОЛОВІЧНОГО ТРИКОТАЖНОГО КОМПЛЕКТУ ЗА ТРАДИЦІЯМИ УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО КОСТЮМУ

Студ. К.Л. Веремеєнко,гр. МгТмт -15
Студ. А.С. Шаталюк, гр. МгТмт -15
Наук. керівник ст.викл. Л.М. Мельник
Київський національний університет технологій та дизайну

Традиційне вбрання кожного народу є одним з найбільш масових видів його художньої творчості. Народний одяг відзначається простотою форм, стрункістю силуету, багатством і різноманітністю прикрас, насиченим колоритом.

В українській культурі багато чого вражаючого і дуже красивого. Особливу увагу хотілося б приділити національним костюмам. Традиційний чоловічий костюм українців має схожість з іншими східнослов'янськими - російським та білоруським. Основу чоловічого одягу становлять ткана сорочка. Сорочка, що надягається на тіло, часто служить і верхнім одягом. Відмінною особливістю української чоловічої сорочки є розріз спереду (пазушка), прикрашений вишивкою.

Буденним жіночим одягом були керсетки, плахти. Дерга являла собою зшите з трьох шматків чорного сукна полотнище, яким жінки обгорталися довкола стану.

Нагрудний одяг представляли керсетки — безрукавки на підкладці, виготовлені з легкої фабричної тканини, їх шили з високим станком і "вусами" на спині, зібраними в дрібні складки-зборки станком. На грудях керсетку прикрашали плисом та викладеним з оксамиту своєрідним орнаментом вазонного типу, розташованим симетрично.

Чоловіки поверх сорочки носили жилетки, які шилися з купованої бавовняної матерії і синього сукна. Спинка жилетки виготовлялася з доморобної полотняної тканини. По крою жилетки були завжди однобортними, з коміром-стійкою, застібувалися під самою шиєю. Старші чоловіки носили жилети на зразок камзолу — довгі, з фалдами ззаду і зборками по боках. Такі жилети мали дві широкі і досить глибокі кишені. Найпоширенішим жіночим головним убором були очіпки, поверх яких вбирали хустки. їх пов'язували над чолом з випуском назовні кінців — "ріжків".

Чоловічим головним убором була низька циліндрична шапка з овчини (чорної, рідше сірої), часом із суконним верхом. Носили також і високу напівсферичну кучму, або "стовбату шапку". Влітку чоловіки покривали голову солом'яними брилями. їх плели різними способами: рівною широкою стрічкою, в зубчики і луски, косичкою.